

Referat de aprobare

Secțiunea 1 - Titlul proiectului de act normativ

Ordin privind modificarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 36/2016 privind stabilirea modalității de determinare anuală a nivelului stocului minim de gaze naturale pentru titularii licențelor de operare a sistemelor de transport al gazelor naturale

Secțiunea a 2-a - Motivul emiterii actului normativ

<p>1. Contextul și cadrul european de reglementare (Descrierea situației actuale)</p>	<p>În conformitate cu prevederile art. 6a alin. (1) lit. b) din Regulamentul (UE) 2017/1938 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2017 privind măsurile de garantare a siguranței furnizării de gaze și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 994/2010, așa cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) 2022/1032 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 iunie 2022 de modificare a Regulamentelor (UE) 2017/1938 și (CE) nr. 715/2009 în ceea ce privește înmagazinarea gazelor, începând cu anul 2023, țările membre UE au obligația de a constitui în depozitele de înmagazinare un stoc de gaze naturale reprezentând 90% din capacitatea depozitelor de înmagazinare existente:</p> <p><i>”Art. 6a-(1) 1) Sub rezerva alineatelor (2)-(5f), statele membre îndeplinesc următoarele obiective de constituire de stocuri pentru capacitatea agregată a tuturor instalațiilor de înmagazinare subterană a gazelor care sunt situate pe teritoriul lor și care sunt direct interconectate la o zonă de piață de pe teritoriul lor și pentru instalațiile de înmagazinare menționate la anexa Ib în orice moment între 1 octombrie și 1 decembrie în fiecare an:</i></p> <p>(a) pentru 2022: 80 %;</p> <p>(b) începând cu 2023: 90 %”</p> <p>Punerea în aplicare a acestor măsuri se poate realiza în conformitate cu prevederile art. 6b alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 2022/1032:</p> <p><i>”1) Statele membre iau toate măsurile necesare, inclusiv asigurarea de stimulente financiare sau compensații pentru participanții la piață, pentru a îndeplini obiectivele de constituire de stocuri stabilite în conformitate cu articolul 6a. Atunci când se asigură că obiectivele de constituire de stocuri sunt îndeplinite, statele membre acordă prioritate, atunci când este posibil, măsurilor bazate pe piață.</i></p> <p><i>În măsura în care măsurile enumerate la prezentul articol reprezintă atribuții și competențe ale autorității naționale de reglementare în conformitate cu articolul 41 din Directiva 2009/73/CE, autoritățile naționale de reglementare au responsabilitatea de a lua măsurile respective.</i></p> <p><i>Măsurile luate în conformitate cu prezentul alineat pot cuprinde în special:</i></p> <p>(a) obligația, pentru furnizorii de gaze, de a înmagazina volume minime de gaze în instalațiile de înmagazinare, inclusiv în instalațiile de înmagazinare subterană a gazelor și/sau în instalațiile de stocare a GNL, volumele respective urmând a fi determinate pe baza cantității de gaze furnizate de furnizorii de gaze clienților protejați;</p>
--	---

- (b) *obligația, pentru operatorii de înmagazinare, de a-și oferi capacitățile prin licitații deschise participanților la piață;*
- (c) *obligația, pentru operatorii de transport și de sistem sau entitățile desemnate de statul membru, de a achiziționa și gestiona un stoc de echilibrare exclusiv pentru îndeplinirea funcțiilor lor de operatori de transport și de sistem și, dacă este necesar, impunerea unei obligații pentru alte entități desemnate în scopul garantării siguranței furnizării de gaze în cazul unei situații de urgență, astfel cum este menționată la articolul 11 alineatul (1) litera (c);*
- (d) *utilizarea unor instrumente coordonate, cum ar fi platformele de achiziționare de GNL, cu alte state membre pentru a maximiza utilizarea GNL și pentru a reduce barierele de infrastructură și de reglementare din calea utilizării în comun a GNL pentru constituirea de stocuri în instalațiile de înmagazinare subterană a gazelor;*
- (e) *utilizarea de mecanisme voluntare de achiziție în comun de gaze naturale, pentru aplicarea cărora Comisia poate emite, dacă este necesar, orientări până la 1 august 2022;*
- (f) *oferirea de stimulente financiare pentru participanții la piață, inclusiv pentru operatorii de înmagazinare, cum ar fi contracte pentru diferență sau acordarea de compensații participanților la piață pentru deficitul de venituri sau pentru costurile suportate de aceștia ca urmare a obligațiilor impuse participanților la piață, inclusiv operatorilor de înmagazinare, care nu pot fi acoperite prin venituri;*
- (g) *obligația, pentru deținătorii de capacitate de înmagazinare, de a utiliza sau de a elibera capacitățile rezervate neutilizate, obligând în același timp deținătorul de capacitate de înmagazinare care nu utilizează capacitatea de înmagazinare să plătească prețul convenit pentru întreaga durată a contractului de înmagazinare;*
- (h) *adoptarea de către entități publice sau private a unor instrumente eficiente pentru achiziționarea și gestionarea înmagazinării strategice, cu condiția ca astfel de instrumente să nu denatureze concurența sau buna funcționare a pieței interne;*
- (i) *numirea unei entități specializate însărcinate cu îndeplinirea obiectivului de constituire de stocuri în cazul în care obiectivul de constituire de stocuri nu ar fi îndeplinit altfel;*
- (j) *oferirea de reduceri ale tarifelor de înmagazinare;*
- (k) *colectarea veniturilor necesare pentru recuperarea cheltuielilor de capital și de exploatare legate de instalațiile de înmagazinare reglementate, sub forma unor tarife de înmagazinare și sub forma unei taxe specifice încorporate în tarifele de transport care este colectată numai de la punctele de ieșire către clienții finali situați în aceleași state membre, cu condiția ca veniturile colectate prin intermediul tarifelor să nu depășească veniturile permise.”*
- În conformitate cu prevederile art. 6a alin. (7) din Regulamentul (UE) 2017/1938 „Pentru 2023 și pentru anii următori, fiecare stat membru cu instalații de înmagazinare subterană a gazelor prezintă Comisiei, până la data de 15 septembrie a anului precedent, o traiectorie de constituire de stocuri cu obiective intermediare pentru lunile februarie, mai, iulie și septembrie, inclusiv informații tehnice, pentru instalațiile de înmagazinare subterană a gazelor de pe teritoriul său și direct interconectate la zona sa de piață, în formă agregată. Traiectoria de constituire de stocuri și obiectivele intermediare se bazează pe rata medie de constituire de stocuri din perioada precedentă de cinci ani.”* Ministerul Energiei a transmis

	<p>Comisiei Europene (COM), prin adresa nr. 31678/CPN/16.09.2025 traiectoria de constituire a stocurilor pentru perioada 1 aprilie 2026-31 octombrie 2026.</p> <p>Art. 6a alin. (10) din Regulamentul UE 2017/1938 precizează următoarele: ”(10) Autoritatea competentă a fiecărui stat membru poate lua toate măsurile necesare în conformitate cu articolul 6b pentru a respecta traiectoria de constituire de stocuri, inclusiv introducerea unor obiective intermediare obligatorii la nivel național. Aceasta monitorizează în permanență alinierea la traiectoria de constituire de stocuri și informează periodic GCG cu privire la alinierea la traiectoria de constituire de stocuri. Comisia informează periodic GCG cu privire la măsura în care fiecare stat membru respectă traiectoria orientativă.”</p>
<p>2. Cadrul național de reglementare</p>	<p>Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, prevede la art. 130 alin. (1), litera j) obligativitatea operatorului de transport și de sistem (OTS) de a constitui un stoc minim de gaze naturale în depozitele de înmagazinare subterană în conformitate cu reglementările ANRE: <i>”j) să constituie în depozitele de înmagazinare subterane un stoc minim sau să asigure achiziția de gaze, inclusiv din import, pentru cantitățile necesare operării și asigurării echilibrului fizic al sistemului de transport, conform reglementărilor specifice aprobate de ANRE;”</i></p> <p>De asemenea, prevederile art. 140 alin. (2) lit. c) din Lege precizează faptul că înmagazinarea gazelor naturale se realizează <i>”în scopul:</i> <i>c) asigurării permanente a echilibrului fizic al SNT; ”</i></p> <p>Având în vedere cele prezentate, ANRE, în conformitate cu atribuțiile și competențele sale legale precizate la art. 5 alin. (1) lit. c) și la art. 10 alin. (1) lit. q) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare, a elaborat prezentul proiect de ordin.</p>
<p>3. Scopul reglementării</p>	<p>Pentru a duce la îndeplinire prevederile art. 6a alin. (1) lit. b) și ale art. 6b alin. (1) lit. a), c) și g) din Regulamentul (UE) 2017/1938, cu modificările și completările ulterioare, cât și prevederile art. 130 alin. (1) lit. j) și art. 140 alin. (2) lit. c) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, ANRE a elaborat proiectul Ordin privind modificarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 36/2016 privind stabilirea modalității de determinare anuală a nivelului stocului minim de gaze naturale pentru titularii licențelor de operare a sistemelor de transport al gazelor naturale</p>
<p>4. Schimbări preconizate/măsurile propuse prin</p>	<p>Obiectivul principal al proiectului de ordin este de a reglementa obligația OTS în ceea ce privește cantitățile de gaze naturale destinate constituirii stocului minim și de a crea cadrul de reglementare care să permită, pe de-o parte creșterea capacității OTS de a echilibra sistemul național de transport gaze naturale iar pe de altă parte care să contribuie la evitarea eventualelor distorsiuni ale pieței gazelor naturale ca urmare a dezechilibrelor înregistrate de UR. De</p>

prezentul act normativ

asemenea, posibilitatea OTS de a utiliza cantitățile de gaze naturale ce exced stocului minim în vederea asigurării consumului tehnologic va contribui la scăderea efortului financiar al OTS în cazul în care ar fi fost nevoit să asigure acele cantități din piață cu efecte directe asupra tarifelor de transport.

Conform prevederilor art. 130 alin. (1) lit. j) din Lege operatorul de transport și de sistem va opta pentru constituirea unui stoc minim necesar operării și echilibrării sistemului de transport sau va asigura această cantitate prin încheierea de contracte de achiziție, inclusiv din import. Cantitatea destinată înmagazinării va fi estimată și comunicată de către operatorul de transport și sistem (OTS).

În prezent stocul minim al OTS se calculează pe baza pe dezechilibrul cu titlu deficit pe care îl induc utilizatorii de rețea.

Din analiza efectuată de ANRE asupra cantităților destinate stocului minim al OTS comparativ cu cele extrase pentru echilibrare în perioada 2021-2025 se poate constata că pe măsură ce utilizatorii de rețea au început să-și gestioneze cât mai eficient poziția de echilibru, dezechilibrul fizic al SNT înregistrează o scădere constantă fapt ce impune modificarea principiului avut în vedere la stabilirea stocului necesar operării și echilibrării SNT.

Noul proiect de ordin oferă OTS posibilitatea de a opta între constituirea unui stoc minim necesar operării și echilibrării sistemului de transport sau asigurarea acestei cantități prin încheierea de contracte de achiziție, inclusiv din import, conform prevederilor art. 130 alin. (1) lit. j) din Lege. Cantitatea destinată înmagazinării va fi estimată și comunicată de către operatorul de transport.

În situația în care optează pentru constituirea unui stoc minim, aceasta va deveni obligatorie astfel încât România să-și poată îndeplini obligația derivată din reglementările europene.

O altă prevedere a proiectului de ordin constă în aceea că toate cantitățile de gaze naturale deținute în depozitele de înmagazinare din ciclurile anterioare de înmagazinare și care exced obligației de stoc minim, pot fi utilizate de OTS pentru operarea și asigurarea echilibrului fizic al sistemului de transport/consum tehnologic.

În conformitate cu prevederile art. 6a alin. (7) din Regulamentul (UE) 2017/1938 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2017 privind măsurile de garantare a siguranței furnizării de gaze și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 994/2010, începând cu anul 2023 s-a stabilit și traiectoria de constituire a stocului minim cu obiective intermediare pentru lunile februarie, mai, iulie și septembrie astfel încât, cel târziu la data de 1 decembrie, obligația de constituire a stocului minim să fie îndeplinită în procent de 100%, respectiv 90% din capacitatea depozitelor la nivel național. Pentru anul 2026, traiectoria de constituire a stocului a fost transmisă COM prin adresa Ministerului Energiei nr. 31678/CPN/16.09.2025, în conformitate cu prevederile art. 6a alin. (7) din Regulamentul UE 2017/1938:

Obiectivul intermediar la 1 februarie	Obiectivul intermediar la 1 mai	Obiectivul intermediar la 1 iulie	Obiectivul intermediar la 1 septembrie	Obiectivul de constituire de stocuri la 1 noiembrie
43 %	29 %	59 %	84 %	90 %

	<p>Având în vedere faptul că:</p> <ul style="list-style-type: none"> - etapa de injecție se termină de regulă la data de 31 octombrie, în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANRE nr. 141/2021 privind aprobarea Regulamentului de programare și funcționare a depozitelor de înmagazinare subterană a gazelor naturale; - etapa de extracție începe, de regulă, la data de 1 noiembrie, conform prevederilor Ordinului președintelui ANRE nr. 141/2021; - România nu deține suficiente capacități de înmagazinare în dublu flux care să asigure, după data de 1 noiembrie 2026, capacitatea necesară atât pentru injecție cât și pentru extracție, existând probabilitatea ca România să nu-și îndeplinească obligația de constituire a stocului minim. <p>prin prezentul ordin s-a prevăzut obligația ca stocul minim să fie constituit până la sfârșitul etapei de injecție, respectiv până la data de 1 noiembrie 2026.</p>
5. Alte informații	Nu e cazul.

Secțiunea a 3-a – Mențiuni privind impactul socio-economic preconizat al proiectului de act normativ

<p>1. Impactul macroeconomic</p> <p>a) impactul asupra pieței de energie în ansamblul ei</p> <p>b) impactul asupra operatorilor economici</p> <p>c) impactul asupra consumatorilor/clientilor finali (variații de preț sau altele asemenea)</p>	<p>Proiectul de Ordin privind modificarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 36/2016 privind stabilirea modalității de determinare anuală a nivelului stocului minim de gaze naturale pentru titularii licențelor de operare a sistemelor de transport al gazelor naturale, a fost elaborat în executarea prevederilor art. 6a și ale art. 6b din Regulamentul (UE) 2017/1938 al Parlamentului European, cu modificările și completările ulterioare, cât și cele ale Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>Constituirea stocului minim de gaze naturale vizează interesul general public și constituie o măsură pentru asigurarea continuității și siguranței în alimentarea clienților finali cu gaze naturale, cât și a operării și echilibrării fizice a sistemului de transport gaze naturale.</p>
2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu este cazul
3. Impact asupra mediului de afaceri	Nu este cazul
4. Implicații sociale	Nu este cazul

5. Impact asupra mediului	Nu este cazul
6. Alte informații	Nu este cazul

Secțiunea a 4-a – Mențiuni privind impactul financiar preconizat asupra patrimoniului ANRE – Nu este cazul.

Secțiunea a 5-a - Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

<p>1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:</p> <p>a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;</p> <p>b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.</p>	<p>Modificarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 36/2016 privind stabilirea modalității de determinare anuală a nivelului stocului minim de gaze naturale pentru titularii licențelor de operare a sistemelor de transport al gazelor naturale, cu modificările ulterioare.</p>
<p>2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare</p>	<p>Proiectul de act normativ a fost elaborat în conformitate cu prevederile art. 6a alin. (1) lit. b) din Regulamentul (UE) 2017/1938 al Parlamentului European, cu modificările și completările ulterioare în ceea ce privește înmagazinarea gazelor naturale.</p> <p>Traietoria de constituire a stocurilor este preluată conform adresei Ministerului Energiei nr. 31678/CPN/16.09.2025 și reprezintă media ultimilor cinci ani, conform prevederilor art. 6a alin. (7) din Regulamentul (UE) 2017/1938.</p>
<p>3. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente</p>	<p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>4. Alte informații</p>	<p>Nu este cazul.</p>

Secțiunea a 6-a - Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

<p>1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale de specialitate și operatori economici din domeniu</p>	<p>Proiectul de Ordin privind modificarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 36/2016 privind stabilirea modalității de determinare anuală a nivelului stocului minim de gaze naturale pentru titularii licențelor de operare a sistemelor de transport al gazelor naturale, însoțit de referatul de aprobare, este supus consultării publice, în regim de urgență, ca document de discuție prin postarea sa pe site-ul ANRE, pentru o perioadă de 10 zile.</p> <p>Urgența publicării s-a datorat următoarelor motive:</p> <ul style="list-style-type: none">- la data de 1 aprilie 2026 începe etapa de injecție pentru constituirea stocului în depozitele de înmagazinare;- în același timp, la data de 1 aprilie își încetează aplicabilitatea măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică în perioada 1 aprilie 2025-30 iunie 2025, respectiv măsurile aplicabile clienților finali din piața de gaze naturale în perioada 1 aprilie 2025-31 martie 2026, aprobate prin prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 6/2025 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică în perioada 1 aprilie 2025-30 iunie 2025, respectiv măsurile aplicabile clienților finali din piața de gaze naturale în perioada 1 aprilie 2025-31 martie 2026 precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, cu modificările și completările ulterioare, în conformitate cu care, pentru perioada 1 aprilie 2025-31 martie 2026 au fost alocate gaze naturale destinate înmagazinării furnizorilor și producătorilor de energie termică atât pentru clienții casnici cât și pentru clienții noncasnici, precum și operatorilor de transport și operatorilor de distribuție gaze naturale.- pe pagina de internet a Ministerului Energiei a fost publicat în consultare publică proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului privind măsurile aplicabile clienților finali casnici din piața de gaze naturale în perioada 1 aprilie 2026 – 31 martie 2027.- până la data de 1 aprilie 2026 este necesar ca decizia ANRE privind obligația furnizorilor și a operatorului de transport să fie publicată și adusă la cunoștința părților implicate (furnizori, operatori de înmagazinare, operatorul de transport și de sistem). -
<p>2. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități</p>	

<p>3. Informații privind avizarea de către:</p> <ul style="list-style-type: none">a) Consiliul legislativb) Consiliul Suprem de Apărare a Țăriic) Consiliul Economic și Sociald) Consiliul Concurențeie) Curtea de Conturi	<p>Nu este cazul</p>
<p>4. Alte informații</p>	